

DECIZIA nr. 61/212

din 30 decembrie 2019

Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, urmare a autosesizării membrului Consiliului Audiovizualului, Iulian Roșca

Pe data de 21 octombrie 2019, membrul Consiliului Audiovizualului, Iulian Roșca, s-a autosesizat cu privire la emisiunea de dezbateri electorale „*Eu vreau să fiu primar*”, difuzată de postul de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”. Astfel, Iulian Roșca menționează că în cadrul emisiunii respective, moderatoarea Lorena Bogza a declarat că nu va merge la vot, deoarece cei doi candidați electorali – Andrei Năstase și Ion Ceban, nu au dat curs invitației la emisiune, astfel, nedeterminând-o să-și exprime dreptul la vot.

Membrul CA, Iulian Roșca, invocă faptul că în toate cazurile, indiferent de contextul sociopolitic, jurnalistul, în calitate de formator al opiniei publice, trebuie să privilegieze interesul superior al cetățeanului, având datoria să-l informeze într-o manieră imparțială și echilibrată. Prin urmare, pe lângă datoria profesională și morală de a informa cetățenii în perioada electorală, jurnaliștilor le revine și rolul în materie de educare electorală a cetățenilor.

Serviciile media audiovizuale rămân a fi principala sursă de informații politice în perioada electorală, iar furnizorul de servicii media urmează să asigure imparțialitatea, echilibrul și favorizarea liberei formări a opiniei, pentru a determina alegătorul să-și exprime liber și independent voința în cadrul scrutinului electoral.

Totodată, Iulian Roșca atenționează că este important de conștientizat că un proces electoral ridică probleme și provocări foarte complexe, iar jurnalistul, în relatarea unei campanii, nu trebuie să spună niciodată care este cea mai bună alegere, lăsând această sarcină alegătorilor și să se abțină să lase să transpară direct sau indirect opiniile sale în cadrul programelor audiovizuale. Astfel, o informație nu trebuie utilizată niciodată cu scopul de a-și prezenta punctul de vedere personal.

În contextul celor expuse, membrul Consiliului Audiovizualului, Iulian Roșca, invocă faptul că postul de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” a comis încălcări de la prevederile art. 38 din Constituție, art. 7 din Codul electoral, art. 11 alin. (1) din Codul serviciilor media audiovizuale și pct. 44 și 45 ale Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale generale din 20 octombrie 2019 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova.

În această ordine de idei, Iulian Roșca solicită, în temeiul prevederilor art. 83 din Codul serviciilor media audiovizuale, efectuarea controlului cu privire la faptele invocate.

Consiliul Audiovizualului, în conformitate cu prevederile art. 83 alin. (3) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, precum și în scopul examinării obiective a tuturor circumstanțelor sesizate, a solicitat, prin scrisoarea nr. 801 din 25.10.2019, ÎCS „PRODIGITAL” SRL, fondatoarea postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, prezentarea opiniei asupra celor invocate în autosesizarea membrului CA, Iulian Roșca.

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) lit. a) și art. 83 alin. (3) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, Consiliul Audiovizualului a efectuat monitorizarea postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” prin prisma celor invocate în autosesizarea membrului CA, Iulian Roșca.

Rezultatele monitorizării au atestat că la data de 17 octombrie 2019, postul de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” a difuzat ultima rundă de dezbateri electorale la alegerile parlamentare noi în circumscripțiile electorale uninominale nr. 17, 33, 48 și 50 și alegerile locale generale din 20 octombrie 2019 – „*Eu vreau să fiu primar*”.

Astfel, în cadrul emisiunii, moderatoarea menționează că în studio au fost așteptați 2 candidați la funcția de primar al Capitalei: Ion Ceban – PSRM, și Andrei Năstase – Blocul „ACUM”, însă niciunul dintre ei nu a dat curs invitației.

Este de specificat că Andrei Năstase, candidatul Blocului „ACUM”, **1-a delegat pe Vasile Grădinaru** pentru a participa la emisiune și a prezenta soluțiile de durată ale echipei „ACUM” pentru următorii patru ani la cârma Primăriei, cât și planul de activitate al lui Andrei Năstase la funcția de primar al orașului Chișinău.

La sfârșitul emisiunii de dezbateri, moderatoarea a intervenit cu următorul text: „*Îmi pare rău și îmi cer scuze de la telespectatori pentru faptul că niciunul dintre cei doi candidați care, potrivit sondajelor, au cele mai mari șanse să câștige Primăria capitalei, nu s-a prezentat în această seară la dezbateri. Așa că, nu știu dacă e bine ca să spun, dar eu, să știți, că duminică nu mă duc la vot, pentru că niciunul dintre ei nu m-au convins să votez sau cum să trag această concluzie, atâta vreme cât nu i-am cunoscut pe toți și nu am văzut ce vor ca să ofere. Dumneavoastră sigur, cei de acasă, vă rog să decideți fiecare cum considerați de cuviință, dar eu, va fi pentru prima dată în istoria mea de votant, când nu mă duc la vot*”.

În acest sens, sunt relevante prevederile pct. 45 din Regulamentul privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale generale din 20 octombrie 2019 în mijloacele de informare în masa din Republica Moldova, care prevede că: „*Moderatorii emisiunilor de dezbateri electorale au următoarele obligații: - să fie imparțiali*”, iar în conformitate cu prevederile pct. 3.1. lit. f) din Condițiile la Licența de emisie: „*Titularul licenței se obligă: f) în cazul participării la campaniile electorale sau la referendumuri, să respecte prevederile Codului audiovizualului ale Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale, referendumuri în mijloacele de informare în masă, aprobat de Comisia Electorală Centrală, și ale Declarației interne privind politica editorială pentru campania electorală, aprobată de CCA*”.

În cadrul dezbaterilor publice, membrul Consiliului Audiovizualului, Corneliu Mihalache, a opinat că moderatoarea emisiunii de dezbateri „*Eu vreau să fiu primar*”, Lorena Bogza, nu a venit cu un îndemn către cetățeni de a nu ieși la vot, ci doar și-a exprimat emoțiile provocate în urma neglijării invitației sale din partea unor candidați electorali de a participa la emisiunea de dezbateri. În acest context, membrul CA susține că nu au fost comise încălcări de la legislația audiovizuală.

Membra Consiliului Audiovizualului, Lidia Viziru, a menționat că moderatoarea era obligată să se abțină de la astfel de declarații, dat fiind faptul că acestea sunt în neconcordanță cu principiile imparțialității, cu atât mai mult că la emisiunea de dezbateri „*Eu vreau să fiu primar*” candidații electorali și-au delegat reprezentanții pentru a participa.

Tot în cadrul dezbaterilor publice, membrul Consiliului Audiovizualului, Iulian Roșca, a declarat că faptul autosesizării sale este o chestiune importantă și sensibilă ce ține de procesul electoral, care, la rândul său, reprezintă în sine un drept suveran al cetățenilor. Iulian Roșca a specificat că libertatea de exprimare și comunicare a informației, conform prevederilor Convenției pentru drepturile omului, nu este totuși un drept absolut, astfel presupunând atât drepturi, cât și obligații și responsabilități stabilite prin lege. Astfel, membrul CA, Iulian Roșca, a mai specificat că în cadrul acestui proces electoral, este stabilit un anumit comportament

pentru participanții acestui proces, atât pentru candidați, cât și pentru alți participanți, printre care se regăsește și mass-media, dat fiind faptul că reflectă nemijlocit acest proces. Iulian Roșca a reiterat că furnizorii de servicii media sunt formatori de opinie, iar în perioada campaniilor electorale ei prestează cetățenilor informații de ordin politic, iar aceștia, la rândul său, sunt în drept să-și creeze propriile concluzii și să aleagă opțiunea electorală pe care o doresc. În acest context, membrul CA, Iulian Roșca, a menționat că nimeni nu poate influența votul, nemaivorbind de faptul de a îndruma sau a îndemna cetățenii să nu iasă la vot.

Președintele Consiliului Audiovizualului, Dragoș Vicol, a precizat că jurnalistul nu este o persoană lipsită de reacție, dar nici nu are dreptul de a influența opinia alegătorilor. Dragoș Vicol a declarat că nimeni nu pune la îndoială calitățile, aptitudinile, textualitatea, intelectul și feeling-ul pe care îl are dna Bogza, dar în această situație, moderatoarea trebuia să se abțină de la formularea unor opinii subiective, ținând cont de faptul că aceasta nu este o emisiune de autor, dar de dezbateri electorale.

În concluzie, președintele CA, Dragoș Vicol, a propus sancționarea postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” cu amendă în valoare de 5 000 de lei.

Propunerea de sancționare nu a întrunit numărul necesar de voturi (PRO – (3) – D. VICOL, Iu. ROȘCA și L. VIZIRU; CONTRA – (3) – T. BURAGA, A. COZMA și C. MIHALACHE).

În temeiul prevederilor Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 174 din 08.11.2018, **Consiliul Audiovizualului**

DECIDE:

1. A lua act de rezultatele monitorizării postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” (PRO – (6) UNANIM – D. VICOL, T. BURAGA, A. COZMA, C. MIHALACHE, Iu. ROȘCA și L. VIZIRU).

2. A lua act de autosesizarea membrului Consiliului Audiovizualului, Iulian Roșca (PRO – (6) UNANIM – D. VICOL, T. BURAGA, A. COZMA, C. MIHALACHE, Iu. ROȘCA și L. VIZIRU).

3. Motivațiile privind rezultatele votării sunt înscrise în Procesul-verbal al ședinței CA din 30 decembrie 2019, parte integrantă a prezentei decizii.

4. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția monitorizare TV.

5. Prezenta decizie poate fi contestată în ordinea contenciosului administrativ, în termen de 30 de zile de la data comunicării acesteia.

6. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Audiovizualului.

PREȘEDINTE

Dragoș VICOL